

Studiedag om mobbing

Prosess

- Innled med et foredrag om mobbing for eksempel «Hvordan håndterer vi mobbesaker» og «Observasjon»
- Bruk kafebordmetoden jf. metodisk tips
- Vær nøye på å beregne tiden
- Bruk forslagene til oppgaver eller lag nye

1

Mobbing og sosiale relasjoner i klassen ⁽¹⁾

- Vi vet at en klasse med mobbeproblemer ikke er et godt sted for læring. Forskning viser at i klasser hvor læreren tar ansvaret for å utvikle de sosiale relasjonene, kan dette føre til merkbare forbedringer av det sosiale miljøet i klassen. Det innebærer mer vennlige sosiale relasjoner og en mer positiv holdning til skolearbeid og skolen (Olweus, 1991, 1997) . Dette vil igjen resultere i forbedret akademisk læring, ikke bare for de som blir mobbet, men også for resten av klassen (Zins, Weissberg, Wang & Walberg, 2004)

Mobbing og sosiale relasjoner i klassen (2)

- Samtal om:
 - Hvordan kan dere som lærere arbeide med å utvikle gode sosiale relasjoner mellom elevene i klassen inkludert mobbeproblematikk?
 - Hvordan kan observasjon og sosiogram være nyttige verktøy for å kartlegge sosiale relasjoner i klassen?

2

En skoles arbeid mot mobbing (1)

- Hele skolens personalgruppe har arbeidet lenge med hvor viktig det er å arbeide mot mobbing. Dette har de gjort til en del av skolens praksis.
- En dag får skolen en ny medarbeider!
- Skolen har funnet ut at det ikke er tilstrekkelig å gi den nyansatte de planer og dokumenter som foreligger om skolens praksis på dette området.

En skoles arbeid mot mobbing (2)

- For at den nyansatte skal bli en del av skolens kultur, blir dere bedt om å finne en mer interessant og effektiv måte å presentere arbeidet mot mobbing på.
- Hvordan vil du/dere gjøre dette, og hva vil din presentasjon bestå av?

3

Jonas ⁽¹⁾

- provoserende mobbeutsatt

Jonas havner ofte i trøbbel. Han lager bråk i klassen og krangler ofte med andre elever ute i friminuttet. Han har også plaget noen elever som er yngre enn ham.

I et friminutt får noen av de andre i klassen nok og bestemmer seg for å ta ham. Tre av dem går sammen, og det blir skikkelig slåsskamp.

Jonas ⁽²⁾

- provoserende mobbeutsatt

- Har du noen forslag til hvordan man kan ta opp situasjonen med Jonas?
- Hvordan kan skolen avdekke mobbing gjennom samtaler med elever?

4

Samarbeid med foreldre når mobbing skjer (1)

Foreldrene i en kommune ble stilt følgende spørsmål;

«Er det noe spesielt du vil at vi skal være oppmerksomme på i arbeidet mot mobbing på dine barns skoler»

- De svarte følgende;

«Ta all mobbing på alvor. Foreldrene må involveres. Det er viktig at vi spiller på lag. Skolen må engasjere seg, ta mobbing på alvor og ta tak i problemene med en gang de oppstår - ikke bare la dem leve sitt eget liv. Lærerne må tørre å være tydelige både til elever og foreldre om hva som skjer»

Samarbeid med foreldrene når mobbing skjer (2)

Samtal om foreldrenes svar:

- Hvordan kan vi involvere foreldrene?
- Hvordan kan vi være tydelige når vi kommuniserer med foreldrene?
- På hvilken måte kan skolen bidra til at samhandlingen mellom skolekultur og familiekultur bidrar til å forebygge og sikre at ikke nye konflikter oppstår?

5

Vår egen atferd overfor elever ⁽¹⁾

Foreldrene i en kommune ble stilt følgende spørsmål;

«Er det noe spesielt du vil at vi skal være oppmerksomme på i arbeidet mot mobbing på dine barns skoler»

● De svarte blant annet;

«Lærerne kan være både sure og sinte, og dette er noe barna reagerer på. De må være oppmerksomme på at deres kommentarer kan oppfattes som mobbing».

Vår egen atferd overfor elever (2)

- Læreren er en voksenperson og en rollemodell for elevene. Det er på skolen barn sosialiseres og utvikler selvbildet sitt. Når barn begynner på skolen, går de ut av den trygge tilværelsen hos mor og far og inn i en ny hverdag. Hvordan de blir møtt og akseptert på skolen, har stor betydning for hvordan barna ser på seg selv.
- Vi vet at lærerne må stille krav til elevene sine, og dette kan bli oppfattet ulikt. I noen tilfeller kan det hende at læreren er saklig, mens eleven opplever dette som mobbing.

Vår egen atferd overfor elever (3)

- Samtal om
 - Hva tenker dere om utsagnene fra foreldrene?
 - Hva er en god lærerrolle?
 - Hvordan kan vi være bevisste på at vi ikke gir elevene denne type opplevelser?
 - Hvilke tiltak kan vi iverksette for å hindre at våre elever får denne type opplevelser?

6

Mobbing og psykisk helse (1)

- Vi vet at barn som er populære hos sine klassekamerater, blir friskere som voksne. De som er mindre populære, går det ikke så bra med.
- Dess lavere status et barn har i sin klasse, desto større er risikoen for at han eller hun rammes av et helseproblem som voksen.
- Den som står nederst i hierarkiet i sin klasse, har liten innflytelse i gruppen og får minst støtte av de andre elevene. De får ofte lavere forventninger til livet, og det påvirker deres ambisjoner. Det øker også risikoen for både psykiske og fysiske helseproblemer senere i livet.

Mobbing og psykisk helse (2)

- Ved bruk av sosiogram (Hvem vil du helst arbeide sammen med i klassen? Velg tre klassekamerater?) fant forskerne i en svensk undersøkelse følgende:
 - De som fikk en høy skåre, hadde en sentral rolle i klassen. De hadde makt, var populære, godt likte og hadde stor sosial innflytelse i klassen. De andra barna lyttet til dem og ville være sammen med dem
 - Barna lenger nede i rangordningen var ikke nødvendigvis mobbet, men de var ikke en del av fellesskapet i klassen. De var kanskje beskjedne og var ikke med og lekte i friminuttene. Klassekameratene valgte å ikke være sammen med dem.

Mobbing og psykisk helse (3)

● Samtal om

- Hvordan kan vi bruke et sosiogram for å få oversikt over de sosiale relasjonene i klassen?
- Hvordan kan vi forstå resultatene?
- Hvordan kan vi bruke observasjon som metode for å forstå det sosiale samspillet i klassen?
- Hvordan kan vi bruke informasjonen vi får fra sosiogram og observasjon i vårt arbeid med å bedre det psykososiale miljøet i klassen?

7

Skolens arbeid mot mobbing

- Hver lærer i Norge har et moralsk og juridisk ansvar for å motarbeide mobbing på skolen der de arbeider. Likevel vet vi at noen elever vil bli mobbet dette skoleåret også.
- Ved skoleårets start - samtale om
 - Hva er våre visjoner for arbeidet mot mobbing dette skoleåret?
 - Hvor «gode» ønsker vi å bli på dette området?